

VKK'09 – Virtuaalikorkeakoulupäivät 18. – 19.11.2009

Keskiviikko 18.11. klo 14.00 – 17.00

Ryhmä C

Koulutusta ja tukea tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöön

Puheenjohtaja Hely Lahtinen, SVYPA

Moniviestin3 - mediapalvelu korkeakouluille

Markku Närhi, markku.t.narhi(at)jyu.fi

Jyväskylän yliopisto kehittää hankekumppaneiden kanssa uutta moniviestin3 mediajakelujärjestelmää, joka tarjoaa käyttäjille edistynyttä videoteknologiaa, mm. selainkäyttöisen videoenkoodausmahdollisuuden sekä useiden mediamuotojen samanaikaisen tuottamisen ja jakelun. Mediajakelu toteutetaan sekä flash-, että html5-teknologialla ja jakeluteknikka on integroitavissa oppimisympäristöjen kanssa. Sovelluksen käyttäjähallinta kytketään Haka-käyttäjätunnistukseen. Esityksessä kuvataan uuden palvelun tekninen toiminnallisuus ja käyttömahdollisuudet sekä kerrotaan kuinka korkeakoulut voivat saada palvelun käyttöönsä.

Verkko-opetuksen tukitoiminta vertaisverkostona

Marja Silenti, marja.silenti(at)helsinki.fi

Kristiina Pirnes, kristiina.pirnes(at)helsinki.fi

Anni Rytönen, anni.rytonen(at)helsinki.fi

Helsingin yliopistossa toimii verkko-opetuksen tukihenkilöiksi kutsuttu ryhmä tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön asiantuntijoita. He tukevat kampuksilla, tiedekunnissa ja laitoksilla omien organisaatioidensa opetushenkilökuntaa tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöön liittyvissä pedagogisissa ja teknisissä kysymyksissä. Työn tekee haastavaksi jatkuva tiedon ja kokemusten kartuttamisen ja oman osaamisen kehittämisen tarve. Verkko-opetuksen tukihenkilöverkostosta onkin muodostunut oleellinen vertaistuen resurssi jäsenilleen.

Opetusteknologiakeskuksen koordinoiman tukiverkoston keskeinen tehtävä on vertaistyöskentelyn hengessä jakaa tietoa ja kokemuksia neljälle kampukselle hajaantuneessa, moniammatillisessa asiantuntijayhteisössä, toimien verkko-opetuksen systemaattisena kehittäjänä Helsingin yliopistossa. Tukihenkilöverkoston tiiviinä sidosryhmänä toimivat Opetusteknologiakeskuksen verkkopedagogiikan asiantuntijat ja muualla yliopistolla toimivat asiantuntijat.

Verkko-opetuksen tukihenkilöiden verkosto tapaa kuukausittain aamuklubeissa, jotka kokoontuvat yliopiston tiedekunnissa kiertäen. Aamuklubia isännöivät tukihenkilöt käsittelevät ajankohtaisia verkko-opetuksen ideoita ja käytäntöjä oman tiedekuntansa tai laitoksensa erikoistumisen mukaan. Aamuklubien lisäksi verkostolaiset tapaavat toisiaan koulutuksissa, seminaareissa ja työryhmissä. Virallisten verkostojen lisäksi tukihenkilöverkostolle on muodostunut epävirallisia viestintäkanavia. Näiden epävirallisten työvälineiden käytöllä myös kokeillaan itse sopivia välineitä mahdollisesti opettajille opetukseen suositeltaviksi.

<http://blogs.helsinki.fi/tukiverkosto/info/>

Case: opetuksen kehittäminen tvt:n avulla

Niina Tani, niina.tani(at)uku.fi

Esityksessä kuvataan yhden laitoksen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön kehittämistyötä.

Farmakologian ja toksikologian laitos on ollut yhtenä pilottilaitoksena mukana Kuopion yliopiston Oppimiskeskuksen koordinoimassa Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön osaamistarpeet laitosten laadukkaana opetuksen lähtökohtana (TAPAS) –hankkeessa. Hankkeen tarkoituksena on ollut parantaa opettajien tieto- ja viestintätekniikan taitoja ja esitellä opettajille tvt:n opetuskäytön monia mahdollisuuksia. Tieto- ja viestintätekniikan taitojen kehittäminen nähdään Kuopion yliopistossa osana opetuksen laadun kehittämistä.

Kehittämistyö aloitettiin osaamistarvekartoituksella, jonka perusteella tunnistettiin laitoksen keskeisimmät verkko-opetuksen kehittämiskohteet. Oman haasteensa kehittämistyölle toi henkilöstön suuri vaihtuvuus. Tarvekartoituksen pohjalta oppimiskeskus ja laitoksen TAPAS-yhdyshenkilöt suunnittelivat ja toteuttivat lyhytkoulutuksia laitos- ja opetuskokousten yhteydessä. Tietoisuus oppimiskeskuksen tarjoamista koulutus- ja tukipalveluista lisääntyi ja vähitellen asenteet tvt:n opetuskäyttöön muuttuivat myönteisimmiksi. TAPAS-yhdyshenkilöiden kannustuksen ja räätälöityjen koulutus- ja tukipalvelujen myötä laitoksen henkilökunta hakeutui myös jo yleisten, koko yliopiston henkilökunnalle suunnattujen yhteisten koulutus- ja tukipalvelujen käyttäjiksi. Opettajien verkkopedagoginen kouluttautuminen näkyi myönteisenä kehityksenä niin työn kuormittavuudessa, laitoksen tvt:n opetuskäytön osaamistasossa kuin opiskelijoiden antamassa kurssipalautteessakin.

Etäopetuksen tukipalvelut tvt:n opetuskäytön osaamisen vahvistajina

Anu Pruikkonen, anu.pruikkonen(at)tokem.fi

Tanja Rautiainen, tanja.rautiainen(at)ramk.fi

Lapin korkeakoulut ovat kehittäneet strategisten valintojensa pohjalta aikuiskoulutuksen toteutusmuotoja kohti yksilöpohjaisen osallistumisen mahdollistavaa etäopetusta ja -opiskelua. Toimintatapa edellyttää etäopetuksen tukipalveluiden toteuttamista ja kehittämistä osana koulutusorganisaation toimintaa.

Etäopetuksen tukipalveluiden lähtökohtana on opetus- ja tukiprosessin yhteennivoutuminen. Tuki on opintoja edeltävää, opintojen aikaista ja jälkeistä arviontia ja kehittämistä. Tämä edellyttää tukihenkilöstöltä laaja-alaista osaamista. Parhaimmillaan tuki on kiinteä osa opetusprosessia, esimerkiksi koulutusohjelman opetuksen toteutusmuotojen yhteisöllistä kehittämistä.

Keväällä 2009 Lapin ammattikorkeakouluissa tehdyissä selvityksissä tuli esiin mm.

- jotkut koulutusohjelmista eivät käytä etävälineitä niin paljon että käytöstä muodostuisi rutiinia, jotkut käyttävät etävälineitä kaikessa opetuksessa
- opettajien etävälineiden käyttötaidoissa ja virtuaaliluokkien vuorovaikutuksen määrissä eroavaisuuksia
- välineiden käyttö usein perustasolla, eikä uusia ominaisuuksia ja menetelmiä oteta käyttöön
- tuen oikea-aikaisuuden vaatimus kaikkien opettajien kokemuksista yhdistävä tekijä

Etäopetuksen tukipalvelutoiminta toimii tv:n opetuskäytön osaamisen vahvistajana. Uudenlainen toiminta edellyttää sitoutumista toimintaan ja opetuskulttuurin muutosta. Pedagogisten mallien kokeilu ja onnistumisten jakaminen edellyttävät yhteisöllisyyttä ja avoimuutta. Etäopetuksen tukipalveluita kehitetään osana Lapin korkeakoulukonsernin toimintaa.

<http://tukipalvelu.blogit.fi/latu/>

AVO-hanke kouluttaa opettajia avoimen verkon osaajiksi

Tiina Front-Tammivirta, tiina.front-tammivirta(at)eoppimiskeskus.fi

AVO-hanke on EU-rahoituksella toimiva kolmivuotinen hanke, jossa järjestetään mm. opettajille ilmaisia ja edullisia koulutustilaisuuksia eri puolilla Suomea. Hankkeessa järjestetään yksittäisiä koulutustilaisuuksia, webinaareja, etäluentoja, työpajoja ja pidempiä koulutusjaksoja. Käsiteltäviin teemoihin kuuluu sosiaalisen median alkeiden harjoittelua, oppimismenetelmien kehittämistä, tekijänoikeustietoutta, avointen sisältöjen hyödyntämistä, verkostoitumista muiden opettajien kanssa, eri välineisiin perehtymistä ja oppimateriaalin tuottamista. Kiinnostuneille koulutuslaitoksille voidaan räätälöidä koulutusohjelma tarpeiden mukaan. Tässä esityksessä käydään läpi AVO-hankkeen toimintamuotoja ja teemoja, jotta osallistujat tietävät ottaa yhteyttä, kun tarvitsevat näitä EU-rahoitteisia palveluita.

http://www.eoppimiskeskus.fi/index.php?option=com_
